

Sygn. akt III AUa 163/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 18 września 2013 r.

Sąd Apelacyjny w Krakowie Wydział III Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący:	SSA Jadwiga Radzikowska
Sędziowie:	SSA Maria Szaroma SSA Feliksa Wilk (spr.)
Protokolant:	st.sekr.sądowy Dorota Stankowicz

po rozpoznaniu w dniu 18 września 2013 r. w Krakowie

sprawy z wniosku **Z. Ł.**

przeciwko **Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w K.**

o dodatek pieniężny dla byłych żołnierzy batalionów budowlanych

na skutek apelacji wnioskodawcy Z. Ł.

od wyroku Sądu Okręgowego w Kielcach Wydziału VI Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

z dnia 6 grudnia 2012 r. sygn. akt VI U 1444/12

o d d a l a apelację.

Sygn. akt III AUa 163/13

UZASADNIENIE

Zaskarżonym wyrokiem z dnia 6 grudnia 2012 roku Sąd Okręgowy w Kielcach VI Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych oddalił odwołanie Z. Ł. od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w K. z dnia 2 października 2012 roku, którą odmówiono wnioskodawcy przyznania dodatku pieniężnego przysługującego byłym żołnierzom batalionów budowlanych.

Sąd I instancji ustalił, że wnioskodawca, urodzony w dniu (...), w okresie od dnia 27 stycznia 1966 roku do dnia 16 grudnia 1967 roku odbywał zastępczą zasadniczą służbę wojskową, będąc przymusowo skierowanym do pracy w 30 Batalionie Inżynieryjno – Budowlanym. W dniu 29 czerwca 2006 roku złożył wniosek o emeryturę. Decyzją z dnia 9 października 2008 roku organ rentowy przyznał wnioskodawcy emeryturę od dnia 29 czerwca 2006 roku, w oparciu o regulację ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych. W

dniu 27 września 2012 roku Z. Ł. złożył wniosek o przyznanie dodatku do emerytury w związku z odbywaniem służby wojskowej w jednostce batalionu budowlanego.

W tym stanie rzeczy Sąd Okręgowy uznał, że złożone przez wnioskodawcę odwołanie nie jest zasadne. Wskazując na treść art. 1 ust. 1 pkt 3 i art. 5 ust. 1 ustawy z dnia 2 września 1994 roku o świadczeniu pieniężnym i uprawnieniach przysługujących żołnierzom zastępczej służby wojskowej przymusowo zatrudnianym w kopalniach węgla, kamieniołomach, zakładach rud uranu i batalionach budowlanych (Dz. U. z 2001 roku Nr 60, poz. 622 ze zm.) stwierdził, że wnioskodawca nie nabył prawa do spornego świadczenia pieniężnego. Z przedłożonego przez niego zaświadczenia Wojskowej Komendy Uzupełnień w K. z dnia 19 września 2012 roku wynika, że zastępczą zasadniczą służbę wojskową w 30 Batalionie Inżynieryjno - Budowlanym odbywał on w okresie od dnia 27 stycznia 1966 roku do dnia 16 grudnia 1967 roku, natomiast powyższa regulacja przewiduje takie uprawnienie tylko i wyłącznie dla osób skierowanych do pracy w jednostkach batalionów budowlanych w latach 1949-1959. W związku z tym zgłoszone przez wnioskodawcę żądanie jako nieznajdujące oparcia w obowiązujących przepisach prawnych nie może zostać uwzględnione, co skutkuje oddaleniem odwołania od decyzji organu rentowego na mocy art. 477⁽⁽¹⁴⁾⁾ § 1 k.p.c.

Apelacje od powyższego wyroku wywiódł wnioskodawca. Zarzucił obrazę przepisów prawa, w tym naruszenie art. 2 i art. 32 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej, wskutek czego odmówiono mu ustalenia prawa do świadczenia pieniężnego. W oparciu o tak sformułowany zarzut wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku i ustalenie jego prawa do świadczenia pieniężnego przysługującego żołnierzom zastępczej służby wojskowej przymusowo zatrudnianym w batalionach budowlanych. W uzasadnieniu apelacji skarżący podniósł, iż zaskarżony wyrok narusza przepisy prawa, w tym zasady konstytucyjne dotyczące równego traktowania, równych praw obywateli oraz zasad sprawiedliwości społecznej. Powołał się na preambułę ustawy z dnia 2 września 1994 roku o świadczeniu pieniężnym i uprawnieniach przysługujących żołnierzom zastępczej służby wojskowej przymusowo zatrudnianym w kopalniach węgla, kamieniołomach, zakładach rud uranu i batalionach budowlanych, w której wskazano cel jej uchwalenia. Stwierdził, iż niezrozumiałe jest przyznanie uprawnień tylko za lata przymusowej pracy w okresie od 1949 roku do 1959 roku, przy pominięciu późniejszego okresu czasu, w którym nadal panował komunistyczny reżim, kiedy w dalszym ciągu represjonowano obywateli z przyczyn politycznych. Apelujący podał również, że został przymusowo wcielony do batalionów budowlanych, odbywał służbę wojskową ciężko pracując, a wykonywana przez niego praca niczym nie różniła się od pracy świadczonej w tych batalionach we wcześniejszym okresie czasu, to jest w latach 1949 – 1959. Reasumując podniósł, iż zasady sprawiedliwości społecznej i równego traktowania obywateli pozwalają na ustalenie dla niego prawa do świadczenia pieniężnego z tytułu wykonywania przymusowej pracy w batalionach budowlanych w okresie reżimu komunistycznego.

Sąd Apelacyjny rozważył, co następuje.

Apelacja wnioskodawcy jest nieuzasadniona.

Przedmiotem sporu w niniejszej sprawie było prawo wnioskodawcy do świadczenia pieniężnego przysługującego żołnierzom zastępczej służby wojskowej przymusowo zatrudnianym w kopalniach węgla, kamieniołomach, zakładach rud uranu i batalionach budowlanych.

Sąd I instancji – przytaczając treść art. 1 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 2 września 1994 roku o świadczeniu pieniężnym i uprawnieniach przysługujących żołnierzom zastępczej służby wojskowej przymusowo zatrudnianym w kopalniach węgla, kamieniołomach, zakładach rud uranu i batalionach budowlanych (t. jedn. Dz. U. z 2001 roku Nr 60, poz. 622 ze zm.) – prawidłowo stwierdził, że zgłoszone przez wnioskodawcę żądanie o wypłatę spornego świadczenia z tytułu wykonywania przymusowej pracy w batalionach budowlanych nie może zostać uwzględnione. Zgodnie z treścią tej regulacji stosowne świadczenie pieniężne przysługuje żołnierzom przymusowo zatrudnianym w batalionach budowlanych w latach 1949 - 1959, przy czym świadczenie to jest przyznawane na podstawie zaświadczenia organu wojskowego potwierdzającego rodzaj i okres wykonywania przymusowego zatrudnienia w ramach zastępczej służby wojskowej (art. 5 ust. 1 powołanej wyżej ustawy). Z przedłożonego przez wnioskodawcę zaświadczenia wystawionego przez Wojskową Komendę Uzupełnień w K. z dnia 19 września 2012 roku wynika, że zasadniczą służbę wojskową w

30 Batalionie Inżynieryjno – Budowlanym odbywał on w okresie od 27 stycznia 1966 roku do 16 grudnia 1967 roku, a zatem nie w latach 1949 – 1959. Słusznie Sąd Okręgowy uznał, że w takich uwarunkowaniach faktycznych brak jest podstaw normatywnych do uwzględnienia wysuniętego przez wnioskodawcę roszczenia. Przepisy powołanej wyżej ustawy, która wiąże sąd orzekający w niniejszej sprawie, nie przewidują takiej możliwości. Zaskarżony wyrok jest więc zasadny.

Podniesione w apelacji zarzuty w żaden sposób nie podważają trafności rozstrzygnięcia Sądu I instancji. Po pierwsze wypada odnotować, że regulacje ustawowe dopóty właściwy organ nie stwierdzi ich niezgodności z Konstytucją Rzeczypospolitej Polskiej wiążą podmioty stosujące prawo, zarówno organ rentowy, jak i organy wymiaru sprawiedliwości. Do tej pory Trybunał Konstytucyjny nie zakwestionował pod względem zgodności z zasadami konstytucyjnymi unormowań ustawy z dnia 2 września 1994 roku o świadczeniu pieniężnym i uprawnieniach przysługujących żołnierzom zastępczej służby wojskowej przymusowo zatrudnianym w kopalniach węgla, kamieniołomach, zakładach rud uranu i batalionach budowlanych, w szczególności art. 1 ust. 1 pkt 3 tej ustawy. Brak jest zatem jakichkolwiek przesłanek, by odmówić im mocy obowiązującej. Po drugie przepisy Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej nie precyzują zasad nabywania prawa do świadczeń zabezpieczenia społecznego, pozostawiając tą materię do uregulowania ustawodawcy. Wedle art. 67 Konstytucji zakres i formy zabezpieczenia społecznego określa ustawa. Ustawodawca może zatem kształtować warunki i zasady nabywania prawa do świadczeń należnych obywatelom. Po trzecie, przepisy normujące stosunki z zakresu ubezpieczeń społecznych mają charakter bezwzględnie obowiązujący, co sprawia że podlegają ścisłej wykładni, a ich rozszerzająca interpretacja nie jest dopuszczalna. Wnioskodawca nabywa prawo do określonego świadczenia tylko i wyłącznie w takim przypadku, gdy spełnia wszelkie przewidziane przez ustawodawcę wymogi. Względy pozanormatywne związane z zasadami współzycia społecznego oraz sprawiedliwości społecznej nie mogą stanowić podstawy wydania przez organ rentowy decyzji o przyznaniu prawa do świadczenia. W orzecznictwie Sądu Najwyższego ugruntowany jest bowiem pogląd, iż w sprawach z zakresu ubezpieczenia społecznego przepis art. 5 k.c., odwołujący się do zasad współzycia społecznego, nie znajduje zastosowania (por. między innymi wyrok Sądu Najwyższego z dnia 2 grudnia 2009 roku, I UK 174/09, LEX nr 585709, z dnia 14 grudnia 2005 roku, III UK 120/05, OSNP 2006 nr 21-22, poz. 338 oraz z dnia 23 października 2006 roku, I UK 128/06, OSNP 2007 nr 23-24, poz. 359).

W tym stanie rzeczy Sąd Apelacyjny, nie znajdując podstaw do uwzględnienia apelacji, na podstawie art. 385 k.p.c. orzekł, jak w sentencji.